

Про систему забезпечення якості освіти та дотримання принципів академічної доброчесності на біолого-екологічному факультеті

Доповідь на ректораті 30.11.2020 р.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти на БЕФ ґрунтується на вимогах Закону України «Про вищу освіту», нормативно-правових актах НАЗЯВО, Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості у ДНУ.

Організаційна структура системи ЗЯО на факультеті передбачає 3 рівні з наступними функціями:

перший: здобувачі освіти (участь у обговоренні та вирішенні питань щодо якості освіти (на вченій раді БЕФ, на Бюро із якості освіти, старостатах), внесення пропозицій щодо ЗЯО (бесіди декана із студактивом), участь у заходах щодо ЗЯО (участь у конференції «Консорціум університетів:забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти України та їхньої конкуренто спроможності» 20-21 жовтня).

Важливою формою участі студентів у внутрішній системі забезпечення якості є опитування здобувачів вищої освіти щодо якості організації освітньої діяльності під час вивчення навчальних дисциплін. Аспірантам запропоновано анкети щодо якості ОНП.

другий: гаранти освітніх програм (розробка ОП, залучення стекхолдерів, модернізація ОП, організація роботи з підготовки відомостей СО), **групи забезпечення спеціальностей** (підготовка ліцензійних справ, забезпечення відповідності ОП стандартам або Національній рамці кваліфікацій, визначення кадрового забезпечення, що відповідає Ліцензійним вимогам та умовам реалізації програм, модернізація ОП); **завідувачі кафедр та НПП** (контроль виконання вимог та нормативів щодо якісної організації освітньої діяльності; модернізація ОП; визначення вибіркового компонентів для формування індивідуальних траєкторій навчання; залучення стейкхолдерів; контроль якості програмних результатів; моніторинг поточних та підсумкових результатів; запобігання та виявлення плагіату; моніторинг якості проведених занять та самостійної роботи; участь у ліцензуванні та акредитації; розробка робочих програм та інформаційне забезпечення освітнього процесу; аналіз успішності та досягнень здобувачів вищої освіти, організація підвищення кваліфікації; участь у проведенні анкетування; надання висновку та рекомендацій при прийнятті на роботу НПП).

третій: декан, заступники декана, вчена рада, науково-методична рада (формування стратегії, політики, процедур та практики забезпечення якості, ухвалення рішень щодо забезпечення ЯО, ОП та навчальних планів, забезпечення виконання організаційно-розпорядчих документів щодо забезпечення ЯО; формування рекомендацій за наслідками проведеного аналізу; моніторинг діяльності кафедр та проведення занять; організація рейтингового оцінювання НПП та студентів; організація РКР, організація зворотного зв'язку з випускниками) та **Бюро із забезпечення якості факультету** (аналіз стану освітньої діяльності; моніторинг якості освітньої діяльності; аналіз якості НПП, оперативне реагування на порушення норм стандартів освітньої діяльності).

На БЕФ було проаналізовано кращі практики розбудови СЗЯО у ЗВО України і зроблено доповідь на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Консорціум університетів:забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти України та їхньої конкурентоспроможності» 20-21 жовтня.

Виділено систему **індикаторів якості освіти** та **показники** за якими можна оцінити ЯО.

Проведений аналіз дав змогу виявити не тільки сильні, але й проблемні місця внутрішньої системи забезпечення якості. На підставі виявлених недоліків було розроблено план заходів щодо вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості, який був викладений у плані роботи факультету та складений перспективний план, який запланований розглянути на вченій раді БЕФ на початку 2021 року.

Відповідно до Закону України «Про освіту», дотримання науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти **принципу академічної доброчесності** на факультеті забезпечується наступними заходами:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання НПП факультету достовірної інформації про методики та результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання (згідно рейтинговій системи оцінювання знань), роз'яснення студентам вимог до завдань і критеріїв його оцінювання;
- проведення інформування студентів щодо академічної культури, поняття академічної доброчесності, переваги доброчесної поведінки та принципів академічної доброчесності та особливостей і причини неприпустимості академічного плагіату;
- здійснення постійного контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- наукові публікації (тези доповідей, статті, монографії, навчальні та методичні посібники та інше), роботи на конкурси й олімпіади, курсові й

дипломні роботи та ін. публікації науково-педагогічних працівників кафедр та здобувачів освіти перевіряються на наявність плагіату відповідно до «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» з метою забезпечення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей та затверджуються на засіданні кафедри, як рекомендовані до друку;

- під час написання та захисту дипломні роботи, що є основою для підсумкової атестації здобувачів освіти, встановлено процедури забезпечення їх якості, зокрема: перевірка наявності академічного плагіату; зовнішнє рецензування, попередній та публічний захисти.

Дипломні роботи бакалаврів випуску 2020 року були перевірені на плагіат. Встановлено, що відсоток унікальності робіт становить 68%- 99%.

На факультеті на стінах вздовж східців між поверхами розмішено інформаційні таблички, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності. На сайті факультету розміщені нормативні документи, офіційні рекомендації, методичні матеріали, інформація про заходи, освітні та корисні ресурси щодо академічної доброчесності.

Провели анкетування аспірантів щодо академічної доброчесності. Анкети та їх аналіз розміщено на сайті факультету. Аспіранти першого року навчання пройшли on-line курс «Академічна доброчесність» в рамках Програми Сприяння академічній доброчесності в Україні, Американської ради з міжнародної освіти та отримали сертифікати. А також були учасниками on-line семінару «Плагіат та його наслідки для журналів, організацій і авторів», який проводила керівник методичного центру «Антиплагіат», Web of Science Group.

На початку вересня на засіданні завідувачів кафедр деканом було запропоновано НПП та здобувачам освіти підписати декларацію про академічну доброчесність, всі декларації зберігаються на кафедрах.

Рішення ректорату від 30.11.2020 р.

1. Визнати роботу із забезпечення якості освіти та дотримання принципів академічної доброчесності на біолого-екологічному факультеті задовільною.

2. Вивчити вітчизняний досвід створення Експертних рад роботодавців, що забезпечить якісну професійну підготовку фахівців на основі комплексного співробітництва випускових кафедр факультету із зацікавленими підприємствами і організаціями.

Відповідальний: декан БЕФ, проф. Севериновська О.В.

Термін виконання: I квартал 2021 року.

3. Надавати організаційну та методичну допомогу органам студентського самоврядування щодо проведення опитувань та анкетувань, організації конференції «Навчальний процес очима студентів» та інших ситуаційних заходів з питань організації освітнього процесу».

Відповідальний: декан БЕФ, проф. Севериновська О.В.,
відповідальний за навчальну роботу на БЕФ Кириченко С.В, гарант ОП

Термін виконання: упродовж 2020/2021 н.року.

4. Створити скриньку побажань та рекомендацій щодо якості освіти для студентів, що сприятиме реалізації студентоцентрованого підходу та налагодження зворотного зв'язку у векторі «викладач – студент»

Відповідальні: Секретар БЗЯВО факультету та представники студ. самоврядування

Термін виконання: березень 2021

5. Дотримуватись принципів академічної доброчесності. Перевіряти всі роботи і публікації науково-педагогічних працівників факультету та здобувачів освіти на плагіат

Відповідальні: декан БЕФ, відповідальна за навчально-методичну роботу по БЕФ доц. Кириченко С.В., зав. кафедрами, доц. Бригадиренко В.В.

Термін виконання: упродовж 2020/2021 н.року.